

ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนประถมศึกษากับชุมชน :
ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสมุทรสาคร

นางอุษา ภูมิ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษามหาบัณฑิต

ภาควิชาศึกษาศาสตร์และมานุษยวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-176-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018590

114154194

COMMUNITY-PRIMARY SCHOOL COOPERATION :
A CASE STUDY OF SAMUT SAKHON PROVINCE

MRS. USA POOMEE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Sociology and Anthropology
Graduate School
Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-176-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนประถมศึกษา กับ ชุมชน :
ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสมุทรสาคร

โดย

นางอชชา ภูมิ

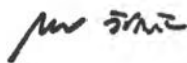
ภาควิชา

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

อาจารย์ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อารง สุกธาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

-----คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

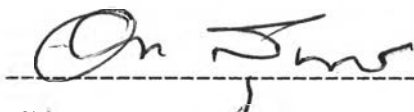
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

-----ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร. นิตยา สายหู)

-----กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อารง สุกธาศาสตร์)

-----กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิตะศ ดินณะกุล)

อุษา ภูมิ : ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนประถมศึกษากับชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี
จังหวัดสมุทรสาคร (COMMUNITY-PRIMARY SCHOOL COOPERATION : A CASE
STUDY OF SAMUT SAKHON PROVINCE) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. อารง
สุทธาศาสตร์, 90 หน้า. ISBN 974-581-176-9

วัตถุประสงค์หลักของการวิจัย คือ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของชุมชนที่มีต่อ
ความร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนประถมศึกษา โดยเปรียบเทียบพฤติกรรมความร่วมมือใน
การทำกิจกรรมระหว่างชุมชนเกษตรกรรม และชุมชนอุตสาหกรรม สมมติฐานหลักคือ ลักษณะของชุมชน
กำหนดความร่วมมือของสมาชิกต่อการทำกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนประถมศึกษา คือ สมาชิกในชุมชน
เกษตรกรรมมักจะให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมมากกว่าชุมชนอุตสาหกรรม

เครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียน
ในชุมชนเกษตรกรรม และชุมชนอุตสาหกรรม จำนวน 100 คน ในการพิสูจน์สมมติฐาน และหาความ
สัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ใช้ค่าโคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะของชุมชนมีส่วนกำหนดความร่วมมือของสมาชิกในชุมชนต่อการทำ
กิจกรรมร่วมกับโรงเรียนประถมศึกษา โดยสมาชิกในชุมชนเกษตรกรรมให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม
มากกว่าชุมชนอุตสาหกรรม ซึ่ง เพศ วัยของบุคคล รายได้ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับระดับ
ความร่วมมืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.00, 0.00, 0.03 และ 0.02

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
สาขาวิชา สังคมวิทยา
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
1

C330422 : MAJOR SOCIOLOGY
KEY WORD : COOPERATION/PRIMARY SCHOOL

AGRICULTURAL COMMUNITY INDUSTRIAL COMMUNITY
USA POOMEE : COMMUNITY-PRIMARY SCHOOL COOPERATION : A CASE STUDY OF
SAMUT SAKHON PROVINCE. THESIS ADVISOR : ASSIS. PROF. ARONG
SUTHASASNA, PH.D. 90 PP.
ISBN 974-581-176-9

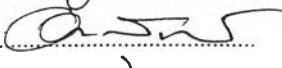

The main objective of the research is to study the relationship between the community characteristic and its respective co-operation for the primary school's activities, by comparing cooperative behaviors in an agricultural community and an industrial community.

The principal hypothesis is that the characteristic of the community determines its cooperation with the primary school in that an agricultural community is more cooperative than an industrial one.

The principal research methodology is a questionnaire collecting data from 100 parents of school children in an agricultural and an industrial community to test the hypothesis by using CHI-Square to determine an association between the independent and dependent variables.

The findings show that the characteristic of the community determines the cooperation of its members in the activities of the primary school, that is the agricultural community cooperates more than the industrial community. There is significant statistical correlation between sex, age, income and educational level and cooperation at 0.00, 0.00, 0.03 and 0.02.

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
สาขาวิชา สังคมวิทยา
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยการให้ความร่วมมือและช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ ผู้วิจัยจึงใคร่ขอกล่าวานามไว้เป็นเกียรติ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณชาวบ้านในชุมชนบ้านอ่างทอง และบ้านศรีสำราญที่ได้ให้รายละเอียดและข้อมูลต่างๆ ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการศึกษา หมู่ 11 ตำบลบางยาง และหมู่ 12 ตำบลอ้อมน้อย ตลอดจนเพื่อนๆ ทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลงานนี้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อารง สุธงศาตธานันท์ ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือและแนะนำมาตลอด

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อ ศาสตราจารย์ ดร. พัทธยา สายหนู ในฐานะประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ช่วยชี้แนะตั้งแต่เริ่มทำโครงร่างวิทยานิพนธ์ และแนะนำการทำวิจัยภาคสนาม เอื้อเฟื้อและสละเวลามาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิเทศ ตินณะกุล ในฐานะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ด้วยความภาคภูมิใจที่ได้รับความสำเร็จจากการศึกษาและเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอมอบความภาคภูมิใจที่เกิดขึ้นดังกล่าวให้แก่บุคคลในครอบครัวประกอบด้วย บิดา มารดา พี่น้อง บุตรหลานผู้เป็นที่รักทุกคน

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณฐานุวัฒน์ ภูมิ ที่ให้การสนับสนุนด้านการเงินตลอดระยะเวลาของการศึกษา

อุษา ภูมิ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
สมมติฐานการวิจัย	2
ตัวแปรในการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	3
ข้อจำกัด	4
คำจำกัดความในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
2 แนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวความคิดที่เกี่ยวกับชุมชน	7
ความหมายเกี่ยวกับชุมชน	8
การแบ่งประเภทของชุมชนไทย	10
แนวความคิดที่เกี่ยวกับความร่วมมือ	14
รูปแบบของการร่วมมือ	15
วิธีการส่งเสริมความร่วมมือ	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
3 ระเบียบวิธีวิจัย	23
รูปแบบการวิจัย	23
ระยะเวลาในการวิจัย	24

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	23
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	25
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	26
4 ลักษณะทั่วไปของข้อมูล.....	27
ประวัติชุมชน "บ้านอ่างทอง".....	28
ที่ตั้งชุมชน.....	30
การขยายตัวของชุมชน.....	31
โครงสร้างทางกายภาพ.....	31
ความร่วมมือของชุมชน.....	32
ประวัติโรงเรียนวัดอ่างทอง.....	33
กิจกรรมของโรงเรียนวัดอ่างทอง.....	35
ประวัติชุมชน "บ้านศรีสำราญ".....	42
ที่ตั้งชุมชน.....	45
การขยายตัวของชุมชน.....	46
ความร่วมมือของชุมชน.....	47
ประวัติโรงเรียนวัดศรีสำราญราษฎร์บำรุง.....	48
กิจกรรมของโรงเรียนวัดศรีสำราญราษฎร์บำรุง.....	50
5 ผลการวิจัย.....	57
6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	71
สรุปผลการวิจัย.....	72
ข้อเสนอแนะในงานวิจัย.....	75

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	80
แบบสอบถาม	81
ประวัติจังหวัดสมุทรสาคร	83
บรรณานุกรม	88
ประวัติผู้วิจัย	90

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
<u>ชุมชนเกษตรกรรม</u>		
1	แสดงจำนวนร้อยละของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตาม เพศ.....	37
2	แสดงจำนวนร้อยละของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตาม วัยของบุคคล.....	38
3	แสดงจำนวนร้อยละของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตาม รายได้.....	39
4	แสดงจำนวนร้อยละของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตาม ระดับการศึกษา.....	40
5	แสดงจำนวนร้อยละของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตาม ระดับความร่วมมือ.....	41
<u>ชุมชนอุตสาหกรรม</u>		
6	แสดงจำนวนร้อยละของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตาม เพศ.....	42
7	แสดงจำนวนร้อยละของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตาม วัยของบุคคล.....	43
8	แสดงจำนวนร้อยละของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตาม รายได้.....	44
9	แสดงจำนวนร้อยละของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตาม ระดับการศึกษา.....	45
10	แสดงจำนวนร้อยละของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตาม ระดับความร่วมมือ....	46
11	เปรียบเทียบความร่วมมือในการทำกิจกรรมของชุมชนเกษตรกรรมและชุมชน อุตสาหกรรม.....	47
12	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ และ ระดับความร่วมมือของชุมชน เกษตรกรรม.....	59
13	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ และ ระดับความร่วมมือของชุมชน อุตสาหกรรม.....	59
14	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง วัยของบุคคล และ ระดับความร่วมมือของชุมชน เกษตรกรรม.....	62
15	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง วัยของบุคคล และ ระดับความร่วมมือของชุมชน อุตสาหกรรม.....	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
16	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง รายได้ และ ระดับความร่วมมือของชุมชน เกษตรกรรม.....	65
17	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง รายได้ และ ระดับความร่วมมือของชุมชน อุตสาหกรรม.....	65
18	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ระดับการศึกษา และ ระดับความร่วมมือของชุมชน เกษตรกรรม.....	68
19	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ระดับการศึกษา และ ระดับความร่วมมือของชุมชน อุตสาหกรรม.....	68